

FINANČNÍ SPRÁVA

Finanční úřad pro Jihomoravský kraj

Odovědi na nejčastější dotazy ke slevám na děti, daňovým bonusům a jejich uplatnění

Pro ty, kteří nyní budou vyplňovat daňové přiznání a mají děti, na které si chtějí uplatnit daňové zvýhodnění, došlo k nějakým zásadním změnám v této oblasti?

Daňové zvýhodnění je ve své historii poprvé diferencováno, a to podle počtu dětí vyživovaných ve společně hospodařící domácnosti. Za jednu takovou společně hospodařící domácnost se vždy pro účely uplatnění daňového zvýhodnění posuzují všechny děti dohromady, a to včetně dětí, které jsou ve společně hospodařící domácnosti vyživovány jen po část zdaňovacího období, neboť současně jsou vyživovány i v jiné společně hospodařící domácnosti (střídavá péče).

Jak konkrétně to tedy vypadá? A jak děti do přiznání uvést?

Fyzické osoby, které daňové zvýhodnění uplatňují (mohou uplatňovat), musí v rámci jedné společně hospodařící domácnosti dle vzájemné dohody určit pořadí dětí, máme tu nové termíny „jedno dítě, druhé dítě, třetí a další dítě – děti“. Při stanovení pořadí dítěte pak musí být uplatněn princip, podle kterého se nejdříve daňové zvýhodnění uplatňuje u dětí vlastních oběma poplatníkům.

Máme např. s manželem každý jedno dítě z předchozích manželství, Adama a Boženu, a pak společné dítě Cecilku ze současného manželství. Jak máme správně děti „očíslovat“?

Jako tzv. „jedno dítě“ (první v pořadí) bude uplatněna Cecilka. Pořadí druhého a třetího dítěte si musí vzájemně dohodnout manželé.

Jak je to s výší slevy? Změnila se nějak oproti minulým rokům? A je na všechny děti stejná?

Oproti předchozí historii se za rok 2015 poplatníci setkají s tím, že výše uplatněného daňového zvýhodnění zpravidla bude u jednotlivých dětí různá a dokonce může být odlišná i u jednoho dítěte, na které si daňové zvýhodnění fyzické osoby uplatňují v rámci střídavé péče o dítě. Konkrétně se výše daňového zvýhodnění pohybuje podle pořadí dítěte v rozmezí od 1 117,- Kč do 1 417,- Kč měsíčně.

Jaká jsou pravidla pro vyplnění daňového přiznání a prokázání nároku na daňové zvýhodnění v případě, že dítě vyživují ve společně hospodařící domácnosti dvě osoby?

Povinností fyzické osoby, která uplatňuje daňové zvýhodnění alespoň na jedno z vyživovaných dětí, je uvést do svého daňového tvrzení údaje o všech dětech vyživovaných ve společně hospodařící domácnosti, tedy včetně dětí, na které si daňové zvýhodnění uplatňuje druhá oprávněná fyzická osoba.

Povinností fyzické osoby je prokázat, zda a jakým způsobem bylo daňové zvýhodnění uplatňováno druhou fyzickou osobou. V případě, že tato druhá oprávněná osoba byla zaměstnána, pak se uplatnění daňového zvýhodnění povinně prokazuje prostřednictvím příslušného samostatného potvrzení, které je dostupné i v elektronické podobě na stránkách internetu FS. Již nepostačuje údaj o uplatnění daňového zvýhodnění, který zaměstnavatel poplatníka uvádí na potvrzení o výši jeho příjmů, co by zaměstnanec.

A co v dnes velmi častém případě, kdy se nejedná o manžele, ale druha a družku? Je tam nějaký rozdíl?

Je třeba upozornit na specifika, provázející případy společných domácností bez manželského svazku (druh – družka), resp. problematiku již zmíněné střídavé péče (jedno dítě během zdaňovacího období figuruje ve dvou různých společně hospodařících domácnostech, kdy má dohoda oprávněných fyzických osob přednost před soudním určením pravidel střídavé péče). Oproti domácnostem na bázi manželského svazku může v případě vztahu druh – družka dojít i k tomu, že vlastní děti výhradně druha či výhradně družky mohou mít shodné pořadí, ve kterém budou v rámci společně hospodařící domácnosti uplatněny. Např. jedno dítě bude dítětem vlastním druhovi a další dvě děti budou vlastní jen jednomu z osob označených jako druh – družka. Paky tyto další dvě děti budou souběžně uplatněné jako druhé dítě. Pracovně lze použít i terminologii „první druhé dítě“ a „druhé druhé dítě“.

Má na daňový bonus nárok každý poplatník s dětmi, nebo zákon stanoví další podmínky?

Předně je třeba zdůraznit, že daňový bonus je součástí daňového zvýhodnění, ale není to totéž. Daňový bonus vzniká po té, co jsou v rámci daňového zvýhodnění nevyčerpané slevy na dani a nárok na něj vzniká pouze v případě, že poplatník dosáhl příjmů alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy (pro rok 2015 6 x 9 200,- Kč). Za jednoho poplatníka je možné čerpat daňový bonus do limitu 60 300,- Kč ročně, za společně hospodařící domácnost se teoreticky může jednat o částku dvojnásobnou.

Je třeba připomenout i omezení a restriktce v uplatnění daňového zvýhodnění (dopadá příkladně jednak na daňové rezidenty států mimo EU či Evropský hospodářský prostor a dále na poplatníky daně z příjmů s příjmem ze samostatné činnosti či z nájmu, pokud si uplatňují výdaje procentem z příjmů (tzv. paušální výdaje).

Jak má poplatník při vyplnění daňového přiznání postupovat v případě, že v průběhu zdaňovacího období některé z dětí již třeba z důvodu věku či ukončení studia přestalo splňovat podmínky dítěte vyživovaného ve společně hospodařící domácnosti?

Takové dítě bude ve zvoleném pořadí uplatněno jen po část roku, kdy pro účely daňového zvýhodnění splňovalo podmínky dítěte vyživovaného a od měsíce následujícího se pak do jeho pořadí přesune dítě, které bylo do té doby zařazeno ve vyšším pořadí. Například se bude jednat o dvě děti. Jedno dítě (první v pořadí) ukončí k 31.8.2015 přípravu na budoucí povolání studiem. Druhé dítě je nezletilé a účastní se školní docházky po celý rok 2015. Druhé dítě se tak od září stane dítětem v prvním pořadí.

Odpovědi na další časté dotazy naleznete na www.financnisprava.cz v sekci Daně a pojistné.

FINANČNÍ SPRÁVA